

((Q))

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فناوری آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشدمهندسی مکانیک سنگ

گروه فنی و مهندسی
کمیته مهندسی معادن

تصویب دویست و شصت و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

موافق ۱۳۷۲/۸/۱۶

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ

کمیته تخصصی: مهندسی معدن

رشته: معدن

کریشه:

گروه: فنی و مهندسی

رشته: مهندسی مکانیک سنگ

دوره: کارشناسی ارشدمهندسی مکانیک سنگ

شورای عالی برنامه‌ریزی در دویست و شصت و ششمین جلسه — ورخ

۲۲/۸/۱۶ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ

گروه فنی و مهندسی شورای عالی برنامه‌ریزی تهیه شده و به تائیداین گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد:

ماده(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است .

الف : دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می‌شوند .

ب : موسساتی که با جازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند .

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند .

ماده(۲) از تاریخ ۲۲/۸/۱۶ کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه موسسات ذرزمینه کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ در همه دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسخ می‌شوند و دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی یادشده مطابق مقررات می‌توانند این دوره را ایزو برنامه جدیدرا اجرا نمایند .

الف

ماه(۲) مشخصات کلی و برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک
سنگ درسه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی
ابلاغ میشود.

رای صاده دویست و شصت و شصتین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۲۲/۸/۱۶
در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی
مکانیک سنگ که از طرف
گروه فنی و مهندسی پیشنهاد شده بود با
اکثریت آراء بتمویب رسید.
(۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی
مکانیک سنگ از تاریخ
تمویب قابل اجرا است.

رای صاده دویست و شصت و شصتین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ
۲۲/۸/۱۶
در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک سنگ
صحیح است بمورداجراء گذاشته شود.

موردنائید است
دکتر سید محمد رضا هاشمی کلپایگانی
وزیر فرهنگ و اکتوش عالی
رونوشت: به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ
میشود.

سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فهرست

محته

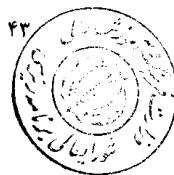
۱	۱-تعريف وهدف - طول دوره و شكل نظام
۲	۲-نقش وتوانائي - تعداد واحدهای درسي
۳	۳-شرایط پذیرش دانشجو - دروس اجباری - دروس جبرانی
۴	۴-واحدهای اختیاری
۷	۵-ریاضیات عالی مهندسی
۹	۶-مکانیک محیط های پیوسته و ناپیوسته در سنگ
۱۱	۷-مکانیک سنگ پیشرفته
۱۴	۸-طراحی حفریات پیشرفته سطحی
۱۶	۹-طراحی حفریات پیشرفته زیرزمینی
۱۸	۱۰-حفاری و آتشباری پیشرفته
۲۰	۱۱-مکانیک خاک پیشرفته
۲۲	۱۲-سرفصل وزیربرنامه مطالب یک واحد درس عملی
۲۴	۱۳-حفاریهای مکانیزه زیرزمینی
۲۶	۱۴-آزمایش های صحرائی وایزاربندی در رشته مکانیک سنگ دوره کارشناسی ارشد
۲۹	۱۵-روشهای عددی در مکانیک سنگ و پی سازی
۳۰	۱۶-زمین شناسی مهندسی پیشرفته
۳۱	۱۷-پی سازی
	۱۸-تئوری الاستیسیته

صفحه

فهرست

۳۳	۱۹- آبهای زیرزمینی
۳۴	۲۰- معادن سطحی پیشرفته
۳۶	۲۱- معادن زیرزمینی پیشرفته
۳۸	۲۲- تحقیق در عملیات
۴۰	۲۳- بررسی فنی و اقتصادی
۴۱	۲۴- تهویه پیشرفته
۴۲	۲۵- تونل سازی

برنامه کارشناسی ارشد

مهندسی مکانیک سنگ

فصل اول : مشخصات دوره

۱- تعریف و هدف :

کارشناسی ارشدمهندسی مکانیک سنگ یکی از شاخه‌های دوره

کارشناسی ارشد رشته مهندسی معدن می باشد و مجموعه‌ای است

آموزشی - پژوهشی ، مرکب از تعدادی دروس نظری ، کاربردی، آزمایشگاهی

و برنامه تحقیقاتی در زمینه مهندسی مکانیک سنگ جهت افزایش اطلاعات

کارشناسان معدن و عمران و ایجاد زمینه کافی جهت درک و توسعه آنچه

در مرزهای تکنیک در زمان حال در این رشته های میگذرد.

هدف دوره تربیت افرادی است که دارای توانائی لازم جهت

تحقيق در فناوری سنگ ، طراحی و نظارت بر اجرای پروژه‌های تخصصی در

زمینه حفاری ، پایداری ، نگهداری و بی‌در محیط‌های سنگی و ضمناً

توان تحقیقاتی جهت حل مسائل که در این زمینه ها با آن روبرومی بخوبی

ردارا باشند.

۲- طول دوره و شکل نظام :

طول مدت لازم برای انجام این دوره بطور متوسط ۲ سال است .

حداقل وحداکثر مدت مجاز مطابق آئین نامه دوره کارشناسی ارشد

می باشد. نظام آموزش آن واحدی است .

۳- نقش و توانائی :

مشاغل برای موضوعهای :

الف : وزارت معادن و فلزات : حفاری واستخراج معادن نگهداری و

پایدارسازی ترانشه ها^{پکلا}" نظارت بر طرحهای عمرانی .

ب : وزارت راه : درامریل سازی - تونل و نگهداری شبها ، اسکله های سنگینی .

ج : وزارت مسکن و شهرسازی : درامسازه های زیرزمینی و سازه های بلند روی بلندیها .

د : وزارت نیرو : سدسازی ، (پی سدها) ، نیروگاهها و تونل های تحت فشار سازه های زیرزمینی ، انرژی اتمی .

ه : وزارت نفت در رابطه با مخازن زیرزمینی حفاری زیرآب دریا و مخازن ساخت پایانه های نفتی .

۴- تعداد واحدهای درسی :

تعداد واحدهای درسی برای این دوره ۳۸ واحد وبصورت

آموزشی

اصلی و تخصصی (اجباری)	۱۷ واحد	اصلی و تخصصی	۱۷ واحد
اختیاری	۹ واحد	اختیاری	۱۵ واحد
پروژه پایانی	۱۲ واحد	پروژه	۶ واحد
جمع		۳۸ واحد	

۵- شرایط پذیرش دانشجو:

دانشجویان از بین دارندگان درجه کارشناسی در رشته‌های مهندسی
معدن و عمران پذیرفته می‌شوند.

فصل دوم : دروس اجباری

۱- ریاضیات مهندسی پیشرفته	۳ واحد
۲- مکانیک محیط‌های پیوسته و ناپیوسته در سنگ	۳ واحد
۳- مکانیک سنگ پیشرفته	۳ واحد
۴- طراحی حفاری‌های پیشرفته رو باز	۳ واحد
۵- طراحی حفاری‌های پیشرفته زیرزمینی	۳ واحد
۶- سمینار	۲ واحد

۱۷ واحد

دروس جبرانی :

دانشجویان پذیرفته شده در این دوره در صورتیکه دروس زیر را در
دوره کارشناسی نگذرانند باشند باید این دروس را یعنوان دروس جبرانی
بگذرانند.

۲ واحد	۱- زمین شناسی ساختمانی
۳ واحد	۲- سنگ شناسی و آزمایشگاه
۳ واحد	۳- حفاری و آتشباری
۳ واحد	۴- مقاومت مصالح
۳ واحد	۵- مکانیک خاک
-
دروس آزمون ورودی	<u>۱- ریاضیات</u>
۶- زبان تخصصی	<u>۲- استاتیک و مقاومت مصالح</u>
۷- زمین شناسی ساختمانی و مهندسی	<u>۴- زمین شناسی ساختمانی و مهندسی</u>
	<u>۵- مکانیک سنگ و خاک</u>

جمع واحدهای اجباری : ۱۷ واحد و ۶ واحد پژوهه (دوره آموزشی) ۱۲ واحد

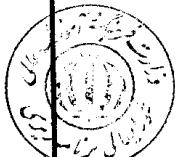
پژوهه دوره پژوهشی

فصل دوم

دول دروس

جدول دروس اصلی اجباری

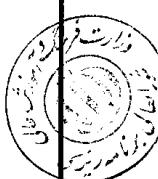
کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیشنازی زیارت
			جمع	نظری	عملی	
۰۱	ریاضیات عالی مهندسی	۲	-	۵۱	۵۱	
۰۲	مکانیک محیط های پیوسته و ناپیوسته در سنگ	۲	-	۵۱	۵۱	
۰۳	مکانیک سنگ پیشرفته	۲	-	۵۱	۵۱	مقاومت مصالح ومکانیک سنگ(۱)
۰۴	طراحی حفاری های پیشرفته روباز	۲	-	۵۱	۵۱	زمین شناسی - مهندسی مکانیک سنگ و خاک
۰۵	طراحی حفاری های پیشرفته زیرزمینی	۲	-	۵۱	۵۱	زمین شناسی - مهندسی مکانیک سنگ و خاک
۰۶	سمینار	۲				
۰۷	پروژه پایانی	۶				
						جمع
۱۷+۶						جمع

جدول دروس اختیاری (تخصصی) *

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			بیشترین زیارتمندی درس
			جمع	نظری	عملی	
۱	پایداری شب هادرسنگ	۳				
۲	حفاری و انفجار پیشرفته	۳	-	۵۱	۵۱	
۳	مکانیک خاک پیشرفته	۳	-	۵۱	۵۱	
۴	آزمایشگاه مکانیک سنگ	۲	۱۷	۱۷	۳۴	
۵	دینامیک مکانیک سنگ	۳	-	۵۱	۵۱	
۶	کاربرد اجزاء محدود	۳	-	۵۱	۵۱	
۷	خواص ریوتکنیکی (پارامترها) خاک و سنگ	۲	-	۳۴	۳۴	
۸	شناسائی‌های محلی	۳				
۹	زمین‌شناسی مهندسی پیشرفته	۲	-	۳۴	۳۴	
۱۰	تئوری‌های آلسیسته	۲	-	۳۴	۳۴	
۱۱	موردهای مخصوص	۳				
۱۲	بی‌سازی عالی روی سنگ	۳	-	۵۱	۵۱	
۱۳	ریوتکنیک و مهندسی زمین	۳	-	۵۱	۵۱	
۱۴	تونل‌سازی	۳	-	۵۱	۵۱	مکانیک سنگ پیشرفته
۱۵	روشهای استخراج معدن زیرزمینی پیشرفته	۲	۱۷	۳۴	۵۱	
۱۶	روشهای استخراج معدن تسطیحی پیشرفته	۳	-	۵۱	۵۱	
۱۷	آبهای زیرزمینی	۲	-	۳۴	۳۴	
۱۸	تحقيق در عملیات	۳	-	۵۱	۵۱	
۱۹	حفاری‌های مکانیزه زیرزمینی	۲	-	۳۴	۳۴	مکانیک سنگ پیشرفته
۲۰	آزمایش‌های صحرائی و ابراز بندی	۲				
۲۱	مطالعات فنی و اقتصادی	۲	-	۳۴	۳۴	
۲۲	تقویه پیشرفته	۲	-	۳۴	۳۴	

* انتخاب ۱۵ واحد در دروس فوق الزامی است.

جدول دروس جیرانی دانشجویان پذیرفته شده در این دوره چنانچه دروس زیر را در دوره کارشناسی نگرانند می باشند
باید این دروس را بعنوان دروس جیرانی بگذرانند.

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت	بیشترها زیارت	جمع نظری عملی	ارائه درس
	زمین‌شناسی ساختمانی	۲				
	سنگ‌شناسی و آزمایشگاه	۲				
	حفاری و آتشباری	۳				
	مقاومت مصالح	۴				
	مکانیک خاک	۳				
						
جمع						
_____						

سرفصل دروس

ریاضیات عالی مهندسی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز :

هدف :

سفرصل دروس : (۵۱ ساعت)

۱- متمم توابع مختلط - انتگرال کشی - قفسیه مانده ها

۲- محاسبه انتگرال های نامعین و انتگرال های مثلثاتی و حاصل

جمع سری های عددی به کمک مانده ها

۳- توابع اولرین

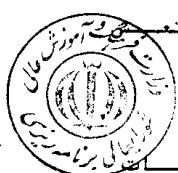
۴- سری فوریه - کاربرد و محاسبه سری های عددی به کمک سری

فوريه - تساوی بسل - پارسوال

۵- انتگرال فوریه - تعریف - قضایای مربوطه

۶- حساب تغییرات

۷- فرم دیفرانسیل خارجی

۸- متمم معادلات مشتق جزئی : حل معادله ریسمان مرتع

به روش فوريه و روش دالامبر

۹- حل معادله انتقال حرارت در مختصات دکارتی

۱۰- حل معادله $\Delta U=0$ در مختصات دکارتی ، مختص

استوانهای و مختصات کروی

۱۱- متمم جبر ماتریس ها - قفسیه هامیلتون - کبلی

۱۲- حل دستگاه‌های معادله دیفرانسیل به روش ماتریسی

۱۳- حل دستگاه‌های معادله دیفرانسیل با استفاده از قضیه

هامیلتون - کیلی برای حالات مختلف

۱۴- ماتریس‌های از مرتبه بی نهایت و طیف مقادیر خاص

تعریف هسته انتگرال

۱۵- جبربول - ماتریس بول و کاربردان .

مکانیک محیط‌های پیوسته و ناپیوسته در سنگ

تعداد واحد: ۳

Continuum & discontinuum Mechanism in Rock.

۱- مقدمات و مفروضات سنگ محیط پیوسته

Deviatoric Stresses   Stress at Point

۲- تنش دریک نقطه - معادلات تعادل - تنش هاروی صفحات مخصوص -

جمع تنشها و تفرقه تنشها - تنش برشی ماکزیمم - تنش‌های اکتاهدراال

Octahedral Stresses

۳- کرنش دریک نقطه

تغییر شکلها - تفسیر گرانزو او بیلر - کرنش‌های کوچک و محدود و

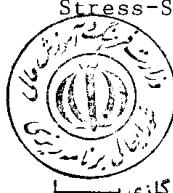
معادلات سازگاری Finite & Infinitesimal Strain

۴- روابط تنش - کرنش

استیک خطی

استیک غیرخطی

۵- روابط الاستیسته برای جامدات

معادلات تعادل با ترمehای تغییر شکلها - معادلات سازگاری

ترمehای تنشها

روابط الاستیسته در حالت‌های خاص

۶- پلاستیسیته

مقدمه حالت‌های فیزیکی رفتار پلاستیک - تئوری کلی در پلاستیسیته -

سطح گسیختگی Yield Surface

مدل‌های ترسکا - ون میسیز Von Mises - مر - کولم - ب

Druker-Prager   دراگر-پراگر Mohr-Coulomb

قوانين جریان   Flow rule - پتانسیل پلاستیک .

۷- ویژگی های محیط های ناپیوسته و معادلات سازگاری

Fracturing   شکستگی

۹- قوانین جریان   Flow rule در محیط ناپیوسته

۱۰- معادلات رفتاری در محیط ناپیوسته .

مکانیک سنگ پیشرفته

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشنباز : مقاومت مصالح و مکانیک سنگ (۱)

سفرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

۱- ارتباط و عدم ارتباط خواص مکانیکی و فیزیکی سنگ بکو (intact Rock)

باتوده سنگ (Rock Mass) و نقش ناپیوستگیها.

۲- سیستم‌های رده بندی مهندسی سنگ‌ها شامل : اهداف رده بندی ، پارامترهای رده بندی .

۳- رده بندی های سنگ بکرشامل : اهداف رده بندی کوتس (Coates

دیرومیلر (Deere & Miller) . انجمن زمین شناسی ، برروج

وفرنکلین (Broch & Franklin) ، جنیف _____ قس

(Bieiaowski) ، بینیاوسکی (Jennings)

و انجمن بین المللی مکانیک سنگ (ISRM) .

۴- رده بندی‌های توده سنگ شامل : رده بندی ترزاقی (Terzaghi)

لوفیر-پچر (Lauffer Pacher) : شاخص کیفیت سنگ دیر RSR
نظریه (Rock Structure Rating) ، رده بندی ژئومکانیک

Q و سیستم Geomechanics RMR رده بندی سیستم CSIR

تحولات اخیر .

۵- استفاده از رده بندی سنگ‌های پیش بینی مقاومت آنها شامل :

فرمولهای تقریبی تعیین مقاومت سنگ بکروتوده سنگ شدیداً " ترک

خورده .

۳- ناپیوستگیهای دارتووده سنگ شامل : انواع ، نحوه پیدایش وجهت یابی آنها .

۱- ویژگیهای ناپیوستگی ها

۲- مقاومت برشی ناپیوستگیها و عوامل موثردر آن شامل : جهت یابی ، اثرآب ، زبریت سطح (ناهمواری ، موجداری) ، هوازدگی ، بازشدگی دهانه ، موادپرکننده وغیره .

۳- محاسبه مقاومت برشی ناپیوستگیها با استفاده از روش‌های متعدد شامل : متدها Patton ، Jaeger & Cook ، متدها Ladanyi & Archam- Barton و متدها bault وغیره .

۴- تغییر شکل پذیری توده سنگها و اثرات آن در سازه‌های مهندسی ، رفتارکشان وغیرکشان .

۱- ثابت‌های الاستیکی شامل : مدول یانگ ، ضربی پواسون ، ثابت لامه (Lame) و مدول برشی .

۲- سنجش خصوصیات تغییر شکل پذیری توسط آزمایش‌های استاتیک شامل :

روشهای فشاری آزمایشگاهی و روش‌های صحرائی مثل روش یاتاقان صفحه‌ای (Plate-Bearing) ، روش‌های چاه لوله‌ای (Gallery) ، روش‌های (Borehole) و نقیبی (Jacking) ، روش‌های جک مسطح و تخت (Flat Jack) .

۳- دینامیک سنگ شامل :

۱-۴-۳-۱- انواع امواج تنفسی شامل : امواج ضربه‌ای ، الاستیکی ، درونی و سطحی .

۱-۴-۳-۲- امواج تنفسی در سنگ شامل : سرعت موج ، سرعت ذرات ، اندازه‌گیری آزمایشگاهی سرعتها ، اندازه‌گیری بر جا .

۱-۴-۳-۳- اندازه‌گیریهای دینامیکی مدول‌های الاستیکی شامل روش‌های ضربان ، ارتعاشی ، اندازه‌گیری صحرائی ، مدول‌های الاستیکی دینامیکی .

۱-۴-۳-۴- مقاومت سنگ‌هادرزی‌برهارهای دینامیکی شامل : رفتار فرسودگی (Fatigue) سنگها ، تغییرات ساختمان سنگ‌هادرزی‌برهارهای دینامیکی .

۱-۵- تغییر شکل پذیری تابع زمان سنگ‌ها شامل : رفتار خوش ، گرانسروی ، مدل‌های ویسکوالاستیک خطی ، رفتار الاستو-پلاستیکی ، رفتار الاستو-ویسکوپلاستیکی ، فرق بین رفتار الاستو-پلاستیکی والاستو-ویسکو-پلاستیکی .

۱-۶- روش‌های آزمایشگاهی تعیین ثابت‌های ویسکوالاستیک .

۱-۶-۱- روش‌های بر جا (in-Situ) تعیین ثابت‌های ویسکوالاستیک

۱-۶-۲- خروش ثالثیه (Tertiary Creep)

۱-۶-۳- اثر سرعت تنفس

۱-۶-۴- عنتش‌هادر حول و هوش فضاهای زیرزمینی شامل مقدمه ، حالت بر جا (نامزدی) تنشها و توزیع تنش‌هادر اطراف یک حفاری منفرد .

۱-۶-۵- تنش‌هادر اطراف فضاهای با مقطع بیضوی و دایره‌ای

۱-۶-۶- تنش‌هادر اطراف چاهها (Shafts) و تونلها (Tunnels)

۱-۶-۷- تنش‌هادر اطراف حفاریهای مرکب (پروفیلهای پیچیده) .

۱-۶-۸- تاثیر شیب و نیروی جاذبه در نحوه توزیع تنشها در اطراف فضاهای زیرزمینی .

طراحی حفریات پیشرفته سطحی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناز: زمین شناسی مهندسی ، مکانیک سنگ و مکانیک خاک

هدف: آموزش روش‌های حفرونگهداری شیب‌های سنگی و خاکی

سرفصل دروس :

۱- کلیات ، تعاریف ، واژه‌های اهمیت‌داری در حفریات سطحی

۲- نقش زمین شناسی در حفریات سطحی ، شامل :

چینه شناسی ، زمین ریخت شناسی ، زمین ساخت و

نوزمین ساخت ، آبهای سطحی و آبهای زیرزمینی .

۳- مطالعات زمین شناسی مهندسی و ژئوتکنیک برای

طراحی حفریات سطحی ، شامل : برداشت های

سطحی و زیرسطحی آزمایش‌های ژئوتکنیکی برج‌ها

آزمایشگاهی ، وابزاربندی و رفتارنگاری

۴- مروری بر اصول روش تصاویر استریوگرافیک

۵- مروری بر اصول روش‌های تحلیل پایداری ،

مانند روش تعادل حدی و روش‌های تحلیل عددی

غزارزیابی کلی پایداری شیب‌های خاکی و سنگی

۶- تحلیل پایداری گسیختگی‌های بالقوه با کنترل

ساختاری ، شامل : گسیختگی‌های : مفحه‌ای ،

گوهای وواژگونی ، بروشهای مختلف .

- ۸- تحلیل پایداری گسیختگی های بالقوه بدون
کنترل ساختاری ، شامل : گسیختگی های دایرہ‌ای
(فاسقی) وربزشی
- ۹- حفریات سطحی باروش های سنتی
- ۱۰- حفریات سطحی باروش های مکانیزه
- ۱۱- روش‌های نگهداری و افزایش پایداری شبب ها ،
شامل : زهکشی ، مهاربندی (بامیل مهاروسیم مهار)
نصب میخ های خاکی (در شبب های خاکی) ، تزریق
دوغاب ، نصب سوری و آندوپاشی
- ۱۲- بررسی تاثیربارهای دینامیکی ناشی از آتشباری
وزمین لرزه برپایداری شبب ها

طراحی حفریات پیشرفته زیرزمینی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناز : زمین شناسی مهندسی ، مکانیک سنگ و مکانیک خاک

هدف : آموزش روش‌های حفرونگهداری فضاهای زیرزمینی درخاک و سنگ

سرفصل دروس :

۱- کلیات ، تعاریف ، واژه ها و مفاهیم در حفریات زیرزمینی

۲- نقش و زمین شناسی در حفریات زیرزمینی ، شامل :

چینه شناسی ، زمین ساخت و نوزمین ساخت ، آبزمین شناسی

و زمین گرمازی .

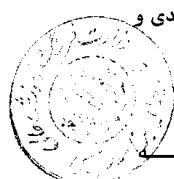
۳- مطالعات زمین شناسی مهندسی برای طراحی فضاهای

زیرزمینی ، شامل : برداشت های سطحی و زیرسطحی ،

آزادیهای ژئوتکنیکی بر جا آزمایشگاهی ، وابزار بندی و

رفتارنگاری .

۴- تعیین وضعیت نقشهای بر جادرهای زمین ، بالاجام :

بررسیهای زمین ساختی ، محاسبات براساس نظریه

کشانی و اندازه‌گیری مستقیم (درگمانه و تونل) .

۵- تعیین وضعیت توزیع تنش های های از حفر فضاهای زیرزمینی

با اشكال مختلف وبصورت تکی ، زوجی و چندگانه

۶- روش‌های بهسازی و پایدارسازی زمین ، شامل : زهکشی و

خشک اندازی ، تزریق دوغاب ، یخیندان ، نصب میل مهارو

سیم مهار، نصب توری و اندود پاشی .

۷- حفر فضاهای زیرزمینی در زمین های نرم و خاکی با روش های سنتی و مکانیزه .

۸- نگهداری فضاهای زیرزمینی در زمین های نرم و خاکی ، شامل : نگهداری اولیه و آستربندی نهایی .

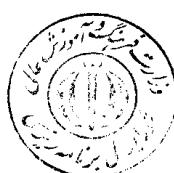
۹- حفر فضاهای زیرزمینی در زمین های سخت و سنگی باروشهای سنتی (چالزنی و آتشباری) واستفاده از ماشین آلات .

۱۰- ارزیابی کیفیت اجرایی ماشین آلات حفریات زیرزمینی

۱۱- طراحی نگهداری فضاهای زیرزمینی در زمین های سخت و سنگی باروشندهای : تجربی (مانند Q , RMP , RSR) ، محاسباتی (مانند روش اندرکنش سگ - حاصل) ، مشاهده و عمل (مانند روش جدید اطربیشی NATM) و تحلیل های عددی (باروشهای نظری ارجازی محدود و معادلات انتگرال مرزی) .

۱۲- بررسی گسیختگی های باکتریل ساختاری در توده های سنگ درزه دار و دارای چینه بندهی و طراحی نگهداری قطعات بالقوه ناپایدار .

۱۳- بررسی تاثیر بارهای دینامیکی و تنشی های ناشی از آتشباری وزمین لرزه بر پایداری فضاهای زیرزمینی .

حفاری و آتشباری پیشرفته

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز :

هدف : تکمیل روشهای حفاری و آتشباری ، آموزش روشهای ویژه و جدید ،

تئوریها و محاسبات تکمیلی

سرفصل دروس :

مواد منفجره : تکمیل تئوریهای خردشدن سنگ بر اثر انرژی حاصله

از انفجار ، ارتعاش حاصله از انفجار رواههای جلوگیری از آن ، آشنائی

با روشهای ساخت مواد منفجره ، علل کاربرد چاشنی های مختلف ،

طریقه اندازه گیری قدرت و خصوصیات مواد منفجره - آتشباری : طراحی

و جزئیات محاسبه چالهای خرج گذاری در انواع عملیات - خرد کردن سنگها

به اندازه دلخواه - انواع روشهای آتشباری ویژه احتیاطی و محاسبات

مربوطه - انواع ماشینهای حفاری سبک (آشنائی کامل و نحوه کاربرد

road header ، full facer و raise boring ، shaft boring و سایر انواع ماشینهای

حفاری زیرزمینی و روباز) ، ملاحظات اقتصادی در کاربرد ماشینهای

حفاری - طراحی انبارهای دینامیت و مواد منفجره - روشهای حفر

سازه های زیرزمینی - حفاری در سنگهای ناپایدار و آبدار (یخ زندان ،

شیلد ، تزریق سیمان ، آبکشی وغیره) - روشهای ویژه و جدید حفاری

ونفوذ در سنگ : الکتروترمال ، الکتروشوك ، میکروپو ، اتمی ، ارتعاشی ،

هیدرولیکی ، کارویتاسیون projectile impact ، مواد شبه منفجره ، چالزنی از طریق نفوذ بامواد منفجره ، روش‌های شیمیائی ، melting , rock spalling روش‌های حرارتی مستقیم (lasers , electric beams , plasma jets , flame jets , vaporization , تمرین محاسبات آتشباری (پروژه).

مکانیک خاک پیشرفته

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز :

هدف : آشنایی با روش‌های پیشرفته بررسی و شناسائی رفتار خاکها

سفرصل دروس :

الف - نظری (۳ واحد ۵۱ ساعت)

۱- خواص فیزیکی - شیمیائی خاکها رسانی - تیکسوتروپی - گل‌های

حفاری

۲- گسترش تنفس‌دار خاک - نظریه‌های مختلف کشسانی - خمیری -

پایداری حدی .

۳- نظریه خمیری و کاربرد آن در مکانیک خاک

۴- بررسی کامل نشت و تحکیم : تئوریهای تحکیم پیشرفته -

تحکیم ثانوی و خرزش - تئوری تحکیم سه بعدی .

۵- مقاومت برخی خاکها : مقاومت برخی زهکشی شده (مکانیزم -

مقاومت باقیمانده - پیش تحکیمی) - مقاومت برخی زهکشی نشده

(پارامترهای ورسلو - غیرهمسانی)

آزمایشگاه :

۱- آزمایش‌های صحرائی

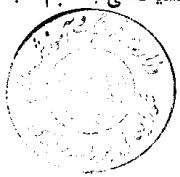
۲- آزمایش تحکیم کامل : بارگذاری - باربرداری - ضخیم‌کردن

همسان .

۳- آزمایش برش : سریع - تحکیم یافته سریع - تحکیم یافته زهکشی شده .

۴- آزمایش سه محوری : تحکیم یافته زهکشی نشده - اشباع کردن با فشار
معکوس زهکشی شده - گسیختگی با حجم ثابت - گسیختگی با افزایش فشار

حفره ای .

سرفصل وریزبرنامه مطالب یک واحد درس عملی (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : عملی - کارگاهی

پیشنياز : ندارد

سرفصل دروس :

- ۱- آزمایش تعیین مقاومت فشاری سنگها، شامل : نمونه بردازی ، آماده سازی نمونه ، آشنایی با دستگاه آزمایش و طرز کار با آن .
- ۲- آزمایش مقاومت فشاری تک محوری شامل خودآزمایش ، محاسبات و تهییه گزارش نتیجه آزمایش ، طرز تعیین RQD از روی مغزه های حفاری .
- ۳- آزمایشهای شاخص شامل : بارگذاری نقطه ای ، آزمایش نفوذی آزمایش شوراسکلر اسکوب ، WCB و تهییه گزارش ، مقایسه نتایج بانتایج آزمایش فشاری تک محوری .
- ۴- آزمایش مقاومت کششی سنگها ، شامل نمونه بردازی ، آماده سازی نمونه ها ، آشنایی با دستگاه آزمایش و طرز کار با آن .
- ۵- آزمایش مقاومت کششی تک محوری شامل : مشکلات تکنیکی و عملی ، محاسبات و تهییه گزارش .
- ۶- آزمایشهای مقاومت کششی غیر مستقیم شامل : آزمایش های خمشی ، آزمایش برزیلی و آزمایش نقطه ای ، محاسبات و مقایسه نتایج بانتایج آزمایش کشش تک محوری و تهییه گزارش .
- ۷- آزمایش مقاومت فشاری سه محوری ، شامل : ترسیم دایر مر ، ترسیم

منحنی پوش مربا استفاده ازنتایج این آزمایش و آزمایش مقاومت کشش سنگها.

۱-۳- تعیین زاویه شکست نمونه های شکسته شده ، اندازه گیری آن از روی دواير مرموم مقایسه آنها با هم دیگر.

۲- محاسبه مقاومت فشاری (Co) ، چسبندگی ویا مقاومت برش ذات (So) وزاویه اصطکاک داخلی (ϕ) از روی منحنی های 61 و 63

۳- محاسبه مقاومت کششی (To) ، ضریب پواسون (v) از روی منحنی های 61 و 63

۴- محاسبه تخمینی 61 و 63 و مقایسه آنها با مقادیر حقیقی که در آزمایش بکار گرفته شده اند.

۵- آزمایش اندازه گیری مقاومت برش سنگها در سطوح ناپیوستگی ها ، شامل : نمونه برداری ، آماده سازی نمونه و قالب ریزی آنها ، آشنایی با دستگاه ها و ترتیب کار آنها .

۶- آزمایش برش مستقیم شامل استفاده از دستگاه برش کوچک و قابل حمل هوک (Hoek) ، دستگاه برش بزرگ و ثابت در آزمایشگاه .

۷- محاسبه پارامترهای " مقاومت برشی ذات " (So) و زاویه اصطکاک داخلی (ϕ) مربوط به سطح ناپیوستگی ، تهییه گزارش .

۸- آزمایش تعیین مدول الاستیسیته یانگ (E) و ضریب پواسون (v) با استفاده از کرنش سنجهای الکترونیکی .

حفاریهای مکانیزه زیرزمینی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز : مکانیک سنگ پیشرفتنه

هدف :

سرفصل دروس :

۱- مقدمه و تاریخچه

- مقایسه حفاری مکانیزه و کلاسیک

- تکنیکهای مختلف حفرسنگ

- ماشینهای معدنی

۲- خواص سنگها

- خواص عمومی سنگها

- روشهای نمونه گیری

- تاثیر ابعاد نمونه

۳- حفاری و برش سنگ با

۴- حفاری باتیغه ها Chisel Shaped Picks

۵- جنس تیغه و مسئله سایش

۶- کاربرد تیغه های معمولی در ماشینهای مختلف

۷- برش سنگ باتیغه های دیسکی Disc Cutter

۸- فاصله دیسکها و پارامترهای مربوط به آن

۹- تیغه های دندانه ای Toothed Cutter و پارامترهای مربوط به آن

۱۰- تیغه های دکمه ای Button cutters و پارامترهای مربوط به آن

-
- ۱۱- تعیین سیستم حفاری مناسب .
  - ۱۲- تعیین آرایش دیسکها و تیغه های دیگر بر روی ماشین
  - ۱۳- تعیین قابلیت حفاری سنگ ها (روشهای مختلف)
  - ۱۴- تحقیق در کارآرائی روش های فوق
  - ۱۵- شامل کاربردی در مورد تعیین قابلیت حفاری و تعیین ماشین مناسب
  - ۱۶- نتایج حاصل از بکارگیری ماشین تونل زنی در فیلد

آزمایش های صحرائی و ابزاربندی در رشته مکانیک سنگ دوره

کارشناسی ارشد

Field Test & Instrumentation in Rock

Mechanics For M.Sc. Students

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنباز : مکانیک سنگ پیشرفته

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- آزمایش های صحرائی و برجا

۱-۱- آزمایش یاتاقان صفحه ای (Plate bearing) شامل :

سیستم بارگذاری و نتایج آزمایش .

۱-۲- آزمایش فشاری برجا (In-Situ Compressive Test) شامل :

نحوه بارگذاری ، تغییر شکل سنگ و تغییر شکل خزش سنگ

۱-۳- آزمایش مقاومت برش برجا (in-Situ Shear Strength Test)

۱-۴- آزمایش دینامیکی

۱-۴-۱- روش ضربه ای فرماصوتی (Ultrasonic Pulse Method)

۱-۴-۲- روش تشیدیدی (Rosanance Method)

۲- ابزاربندی شامل : مفهوم کلی ابزاربندی و کاربرد در مکانیک سنگ

عملی به منظور تحت نظر گرفتن رفتار ساختمانی توده سنگها .

۱-۲- بیزو متراها شامل : شرح و تعریف ، انواع و موارد کاربرد آنها .

۲-۲- ابزار سنجش حرکات شامل :

- ابزارسنجش حرکات داخلی عمودی
- ابزارسنجش حرکات داخلی افقی
- ۲-۳- ابزارسنجش میزان نشتها شامل :
- ابزارسنجش میزان نشت پی ها
  - ابزارسنجش میزان نشت سدهای کوچک خاکی
  - ۲-۴- ابزارسنجش میزان شتاب
- ۲-۵- کشش سنجها (Extensometers) شامل (Multi-Wire Extensometer)
- کشش سنج چند سیمی (Multi-Wire Extensometer)
  - کشش سنج چند میله ای (Rod " - Rod)
  - کشش سنج میله ای بالنگیر دارای گیرحلقوی (Rod- Extensometer With Snup-ring)
- ۶-۲- نیروسنجها (Dynamometers) شامل :
- نیروسنج بامهارسنجی (Bolt Dynamometer)
  - نیروسنج بامهارسنجی فتوالاستیکی (Photoelastic Rock Bolt)
  - ۷-۲- همگراسنج (Convergence-meter)
- ۸-۲- کشیدگی سنج ترک ها (Crack Extension-meter)
- ۹-۲- اندازه گیریهای تنش- کرنش (Stress-Strain measurement) شامل :
- ۹-۱- تنش سنجها (Stress- metere)
  - تنش سنج شیشه ای (Glass- Stress plug)
  - تنش سنج ارتعاشی (Vibrating Wire Stress-meter)
  - روش چک تخت و مسطح (Flat Jack Method)
  - روش ایجاد ترک هیدرولیکی (Hydraulic Fracturing)
  - ۹-۲- کرنش سنجها (Strain-meters) شامل :

-کرنش سنج دو محوری (CSIR cell

-تغییر شکل سنج چاه لوله ای (Borel Gauge)

-کرنش سنج سه محوری (Triaxial Strain cell)

-کرنش سنج دو محوری فتوالاستیکی (Photoelastic Biaxial cell)

روشهای عددی در مکانیک سنگ و پی سازی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناز:

هدف: آشنائی با روش‌های عددی و کاربرد آنها در حل مسائل مربوط به
مکانیک خاک و پی سازی

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

۱- کلیات - روش‌های عددی - اصول انرژی

۲- مقدمه ای بررسی تحلیل ماتریسی سازه‌ها

۳- مقدمه ای بررسی تفاضل های محدود

۴- مقدمه ای بررسی عناصر محدود

۵- کاربرد روش‌های عددی در حل مسائل مکانیک خاک (نشست ،

گسترش تنشیا ، ...)

۶- کاربرد روش‌های عددی در حل مسائل مربوط به پی‌ها (پی‌های

سطحی ، شمع‌ها ، دیوارهای حائل ، ...)

۷- پیروزه *

زمین شناسی مهندسی پیشرفته

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز :

هدف : آشنایی با روش‌های پیشرفته شناسائی زمین و کاربرد زمین شناسی

در مسائل مختلف مهندسی عمران

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- روش‌های شناسائی در محل : برنامه‌ریزی - وسائل ولوازم - گمانه

زنی و نمونه برداری

۲- ژئوفیزیک : لرزه نگاری - شناسائی الکتریکی - گراویمتری - بررسی

و تجزیه و تحلیل نتایج

۳- هیدروژئولوژی : روش‌های جستجو و بررسی سفره‌های آبده - مصالح

طبیعی - شن و ماسه - معادن شن و ماسه - کارست ها

۴- بررسی پاره‌های از لایه‌های زمین‌های سطحی - بازدید از البرز مرکزی

۵- زمین شناسی ساختمانی تکنوتیک

۶- نقشه‌های زمین شناسی

۷- نقش زمین شناسی در انواع کارهای عمرانی: راه‌ها - تونلهای

سد ها .

۸- بررسی حالات واقعی خرابی‌های مربوط به مسائل زمین شناسی .

بی سازی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز :

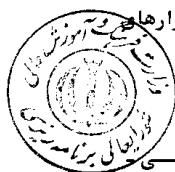
هدف : آشنایی با روشهای پیشرفته طرح و اجرای اینیه مهم خاکی و

پی های بنای بزرگ

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

۱- پایداری شیروانی ها : خاکریزها و اجرای آن - خاکریزهادر راهسازی

عملیات خاکریزی بر روی زمینهای سست

۲- اینیه نگهبان : سپرهای فلزی - دیوارهای خاک مسلح - دیوارهای

بتنی - گوپرداری های مهارشده

۳- تونل ها

۴- پی هادر اینیه فنی و بنای های بزرگ : آزمایش های محلی

شناصای های محلی - پی های سطحی - پی های عمیق .

۵- اینیه خاص : دیوارهای جدا کننده - مهارها - زهکشی و پائین آوردن

سطح سفره آب

۶- بررسی حالات واقعی پی ها و مسائل مربوط به آنها

۷- پروژه بی بطور کامل

تئوری الاستیسیته

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز :

هدف : آشنایی با قوانین حاکم بر فتاوار ارجاعی اجسام تغییر شکل پذیر و بررسی روش حل مسائلی که با نظریه های ساده مقاومت مصالح قابل حل نیستند .

سفرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- تنش : تعریف تنش بر روی یک سطح - معادلات تعادل - تنش در یک نقطه

۲- تغییر شکل نسبی (کرنش) : تغییر شکل نسبی در یک نقطه - رابطه رغبتی شکل نسبی با مولفه های تغییر مکان

۳- روابط عمومی تنش و تغییر شکل نسبی - تعیین تنش ها و تغییر شکل های اصلی - شرایط سازگاری تغییر شکل های نسبی و بیان آنها بر حسب تنش ها

۴- تنش مسطح و تغییر شکل مسطح و کاربرد آنها در حل مسائل دو بعدی در مختصات کارتزین و قطبی

۵- خمش خالص میله ها و ورقها
ع- پیچش در میله های منشوری و با مقاطع بیضوی ، پیچش در میله های با مقاطع مستطیلی نازک ، قیاس غشائی ، پیچش مقاطع توخالی -

پیچش مقاطع توباز .
۷- روش های انرژی: انرژی تغییر شکل نسبی- اصل کار مجازی .

آبهاى زيرزمينى

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظرى

پيشنياز :

هدف : آشنائي با آبهاى زيرزمينى و کاربر دان در مهندسي عمران و معدن

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

۱- کليات

۲- هيدرولوژي سطحي : حوزه آبريز- بارش - تبخير- آبدوي

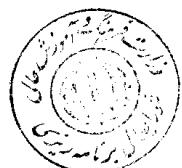
۳- جريان آبهاى زيرزمينى : رابطه آبهاى زيرزمينى و آبهاى سطحي -

نظريه هاي مربوط به حرکت آبهاى زيرزمينى

۴- جريان دائمي

۵- جريان چاهها : جريان دائمي - جريان غير دائمي

ع- روشهاي عددی و تجربی جريان آب زيرزمينى

معدان سطحی پیشرفته

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشناز :

هدف :

سرفصل دروس :

مروری بر متداهای استخراجی کنتوری ، مسطحی ، روباز ، کواری ، هیدرولیکی - پایداری شب و متداهای اندازه‌گیری فاکتورایمنسی - بررسی عوامل پایداری شب (ارتفاع ، زاویه ، شب) - چگونگی ایجاد پایداری ، متداهای پیشگیری از لغزش و ریزش پله ها - مروری بر عواملی که در مقداربارگیری و حمل موئژرند (راندمان ماشین آلات ، تورم ، تاخیری ، پرشوندگی ، زاویه چرخشی ، ماشین بارگیری ، ارتفاع یا عمق خاکبرداری وغیره - محاسبه زمان بارگیری و حمل - محاسبه حجم یا تناسی سطح برداری - محاسبه انواع نسبت های باطله برداری به ماده معدنی - طراحی ، نحوه انتخاب ماشین آلات معدنی - محاسبه ظرفیت بیلچه مورد نیاز سیستم بارگیری و حمل - محاسبه ماکزیمم فاصله ای که سیستم بارگیری میتواند به ماده معدنی دسترسی یا پیدا کند - چگونگی (انتخاب ماشین آلات کمکی (ثانویه) - مروری بر نحوه انتخاب ماشین آلات حفاری و مواد منفجره و عواملی که در انتخاب آنان موئژرند - برنامه ریزی برای استخراج هر پله - تحلیل های اقتصادی در معدان سطحی - جاده های معدان سطحی ، تقسیم بندی و نحوه نگهداری از آنها - کنترل و جلوگیری از

نفوذ آب - محدوده معدن - متدهای خارج کردن آب از معدن - محاسبه
بازدهی ماشین آلات (فیزیکی و مکانیکی) ، تعمیر ماشین آلات معدنی و
تاثیرهای آنها در هزینه استخراج - چگونگی استخراج معدن روباز مس ،
آهن و ذغال سنگ و مشکلات خاصی که استخراج هریک از معدن یاد شده
در شرایط کنونی دارند - اپتیمیزاسیون در معدن سطحی - ارائه نمودارهای
تشکیلاتی برای معدن ذغال سنگ و فلزی - خلاصه ای بر تاثیر عملیات
متعدد متدهای استخراج معدن سطحی بر محیط اطراف - بازسازی
در معدن - موارد احتیاط و ایمنی در معدن سطحی .

معدن زیرزمینی پیشرفته

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری و عملی (۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی)

پیشنبه : پیشنبه

هدف :

سفرفصل دروس :

کلیات و یادآوری (انتخاب متدهای معدنکاری - محاسبات
ظرفیت ، عمر ، عیار اقتصادی باروشهای دستی و کامپیوترا ، استخراج
آزمایشی - روش‌های تحقیق) - بازکردن و آماده سازی معدن (ذخیره
اقتصادادی - تعیین و انتخاب روش بازکردن و بهینه سازی - انتخاب ابعاد
و عمق معدن و ارتفاع طبقات - انواع شبکه های معدنی) - طراحی و
حفرسازهای زیرزمینی (خصوصیات و شکل سازه های مختلف اعم از چاه ،
دوبیل ، فیله ، تونل های مختلف (انبارها ، کندوها ، گذرها ، اتاق ها ،
پذیرگاهها ، پلهای تهوابه ، انشعابات ، قوسها ، پناهگاههای زیرزمینی .
وغیره) - عوامل موثر در طراحی سازه ها - محاسبات تکمیلی مربوط به
روشهای استخراج (تکمیل تئوریهای نشت زمین و کنترل سقف -
روشهای محاسبه حریصها - محاسبه ابعاد راهروها و بیانه ها و لنگه ها -
فواصل آنها - طراحی دهانه های بارگیری - محاسبات خرجکاری و انتخاب
نوع ماده منفجره - محاسبه طول جبهه کارها - گازکشی - جلوگیری از
آتش سوزی و خودسوزی - پرتاب ذغال - تعیین اندازه برش - استخراج
در چند لایه کم فاصله) - مکانیزاسیون در استخراج ، ملاحظات اقتصادی در

استخراج زیرزمینی - برنامه‌ریزی (برنامه‌زمانی احداث معدن و آماده سازی
در حین استخراج - برنامه استخراج از کارگاه‌های مختلف - روش‌های تحقیق
تمرین‌ها ، درباره کلیه مسائل و مباحث معادن زیرزمینی تمرین‌های
محاسباتی و طراحی داده می‌شود .
تهییه طرح جامع یک معدن زیرزمینی مفروض با اشتراک مساعی چند
دانشجو مناسب است .

تحقیق در عملیات

تعداد واحد : ۳

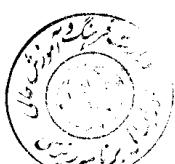
نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف : آشنایی با اصول تحقیق در عملیات

سرفصل دروس : (۵۱ ساعت)

۱- بیادآوری قانون پواسن و قانون اکسپننسیل

۲- پدیده های انتظار بایک باجه - سیستم باز-روش دیفرانسیل

۳- چگونگی پدیده های تولد و مرگ (تشکیل شدن و ازبین رفتن صفات های انتظار) پدیده با چند باجه

۴- صفات های انتظار بایک باجه - روش انتگرال

۵- کاربرد روشهای استوکاستیک - حالت دستگاههای غیرپواسنی

۶- مسائل مربوط به ذخیره سازی : مدل غیراحتمالی و احتمالی -

سیستم با ذخیره هشداردهنده - ذخیره ایمنی

۷- مثالهای از محاسبات ساده قابل کاربرد ذخیره سازی

۸- استهلاک و تجدید تجهیزات : روش غیرپیوسته و پیوسته

۹- وسائلی که تحت چند مجموعه مستقل از خرابی ها فارمی گیرند

۱۰- دستگاه با n مؤلفه

۱۱- شکل منحنی های عمر- احتمال مصرف - ضریب و ذخیره سازی

۱۲- تعمیر بیش گیرانه

۱۳- مدیریت مربوط به یک مجموعه تجهیزات تجدید شده

۱۴- تعیین احتمال عمر مفید بهینه یک وسیله .

اصل کارحداقل - اصل یکتائی - فضایی کاستیگلیانو- اصل جمع آثار

کاربرد این اصول در حل برخی مسائل ساده .

۱۵- توزیع تنش با تقارن محوری در نیم فضا و کاربرد آن

۹- تنش های حرارتی و کاربرد آنها

بررسی فنی و اقتصادی

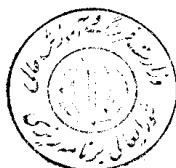
تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز :

هدف :

سرفصل دروس :

عوامل موثر در سرمایه گذاری : مبلغ سرمایه - هزینه سرمایه - نرخ بهره -
ریسک - زمان تحلیل خاص سرمایه گذاری معدن - مفہوم ارزش مالی پول
(سرمایه مالی) - متد و بهره مرکب پیوسته و ناپیوسته - ضریب
تبديل ارزش‌های فعلی ، آتی و سالانه برابر ، متدهای برآورد سرمایه‌گذاری
شامل : متد ارزش ویژه فعلی ( ) ، متد هزینه سالانه برابر
( ) ، متد نرخ بازده داخلی ( ) و مطالعه مزیتهاي هر روش
بردیگری - تحلیل سرمایه گذاری در شرایط ریسک - معیار انتخاب
ماشین آلات و عمر اقتصادی - کلیاتی از حسابداری صنعتی (هزینه و درآمد -
داراشی و بدھی - ترازنامه و حساب سودوزمان - برآورد موجودی انبار -
صورتهاي مالي - ماليات - قيمت تمام شده معیار و تحلیل واريانس) .
پروژه : مطالعه امكان پذيری اقتصادي ( )

یک سرمایه گذاری معدنی با درنظر گرفتن فاکتورهای
متغیر (زمان سرمایه گذاری - حجم سرمایه - میزان تولید ، ترکیب
سرمایه - نرخ بهره - استهلاک - تورم - قیمت فروش بصورت یک مدل) .
در اجرای این پروژه بعلت پیچیده بودن مدل و مفصل بودن محاسبات
توصیه می‌شود از کامپیوتر استفاده شود .

تھویہ پیشافتے

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشناز :

هدف :

سرفصل دروس :

یادآوری قوانین ، استانداردهای تھویہ - شبکه‌های تھویہ احترمی و موازی،
قطری) - تجزیه و تحلیل شبکه های مركب - روش استفاده از گره ها و
حلقه ها - روش هارדי کروس - مدلهاي الکترونیکی - تجزیه و تحلیل شبکه‌ها
بوسیله کامپیوٹر - مهندسی بادیزنهای ، (انواع بادیزنهای ، تئوری
بادیزنهای گریزاز مرکز مصروفی ، افت بادیزنهای ، راندمان بادیزنهای ،
عوامل موثر در منحنی مشخصه بادیزنهای ، نحوه انتخاب بادیزنهای) ،
تھویہ مطبوع در معادن (عوامل موثر در دمای معادن ، تاثیر فیزیولوژیکی
دما و رطوبت بر انسان ، ظرفیت کار انسان در شرایط آب و هوای مختلف ،
انواع سیستم‌های سردکننده معادن - مدار قسمت‌های مختلف سیستم‌های
سردکننده ، محاسبات مربوط به سیستم‌های تھویہ مطبوع ، روش‌های
مختلف گرم کردن هوای معادن ، طراحی سیستم‌های تھویہ مطبوع) -
کاربرد کامپیووتر در تھویہ معادن - مسائل فنی و اقتصادی تھویہ معادن -
گاز زدایی از ذغال ، طراحی تھویہ معادن (طرح شبکه‌های تھوییمه -
روش‌های مختلف تھویہ و مقایسه آنها ، انتخاب محل چاهه‌ای تھویه ،
طرح شبکه تھویه در معادن ذغال سنگ پرگاز ، محاسبه شدت جریان

هوای لازم ، نحوه توزیع هوا در قسمت های مختلف معدن - محاسبه افت
کلی - نحوه انتخاب بادبزن مناسب - طراحی تهویه در معدن لایه ای
ومعادن فلزی .

تونل سازی

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری

پیشنباز : مکانیک سنگ پیشرفته

هدف :

سرفصل دروس :

۱- مقدمه - تعاریف - انواع تونل ها - تاریخچه تونل سازی .

۲- برنامه ریزی (Planning)

۳- زمین شناسی تونل (بررسی ها و مطالعات زمین شناسی)

- بررسی های اولیه

- بررسی های طراحی

- تفسیر اطلاعات

- ارائه اطلاعات

- بررسی های زمین شناسی در حین حفر تونل

۴- طراحی (Design)

- عوامل موثر در طراحی

- تعیین بارهای موثر بر تونل (Rock Load)

- روش ترزاقی (Terzaghi Method)

- روش (RMR)

- روش (Q)

- روش های نگهداری و سیستم های نگهداری - مقایسه سیستم های نگهداری

معايير ومحاسن هرکدام

-نگهداری با قاب های فلزی

-نگهداری با شاتکرت (Shatcrete)

-نگهداری باراک بولت و آنکورها (Rock Bolt & Anchor)

-استرزنی نهایی (Final Lining)

-طراحی دهانه های تونل (Tunnel Portal)

-آبکشی در تونل ها (Drainage)

-قوانین سخت شوندگی Hardening

۷- مدل های الاستوپلاستیک و تفسیر فتار مصالح

۸- دیکسواستو-پلاستیک ویسکوزیته

مدل ماکسول Maxwell

مدل کلوین ویلت Kelvin Voigt

۹- کاربرد مکانیک محیط های پیوسته در مسائل مربوطه